

Žmonėms ne draudimų, o sąlygų reikia

Kad ir kur Europoje gyventume, norime teisingumo ir vienodų galimybių. Kad to nėra, dažniausiai skundžiasi mūsų ūkininkai, jie priversti su senosiomis Europos šalimis konkuruoti nevienodomis sąlygomis. Pasak europarlamentaro Valentino MAZURONIO, turime būti ryžtingesni atstovaudami šalies interesams. O nacionalinė valdžia visuomenei turi padėti ne tik išgyventi, bet ir gyventi. Deja, kol kas sėkmingiausiai sekasi drausti, neleisti, grūmoti.

- Bendrosios žemės ūkio politikos gairėse po 2020 metų numatoma mažinti tiesioginių išmokų ūkininkams skirtumus, kurie akivaizdūs tarp šalių. Kodėl nekalbama apie paramos vienodinimą ir sąžiningą konkurenciją?

- Esu įsitikinęs, kad ES parama žemės ūkiui yra politinis klausimas. Mano nuomone, žemės ūkis yra tokia pati verslo sritis, kaip ir kitos šalys, tad ES paramos jai klausimas nėra vienareikšmis. Todėl, ar remti tik vieną verslo sritį, paliekant be paramos kitas, - taip pat diskusijų klausimas. Kitas klausimas - ar visoms ES šalims turi būti lygios sąlygos teikiant paramą žemės ūkiui, t.y. arba turi būti išmokos visiems žemdirbiams vienodos, arba jų nebūti išvis. Mūsų politikai laikosi pozicijos: gal patrupins daugiau, gal mažiau. Viena vertus, kuo daugiau duos, tuo geriau, tačiau mes turėtume kelti klausimą, kad visiems ES žemdirbiams sąlygos būtų vienodos. Suprasčiau, kad parama būtų didesnė naujai į ES atėjusioms šalims, kurios pagal žemės ūkio išsivystymo lygį turėtų pasivyti senąsias nares.

- Europos Parlamente nėra siūlymų, kad arba remiame vienodai visus, arba neremiame išvis?

- Europos Sąjunga, Taryba ir Parlamentas yra įdomūs tuo, kad iš išorės atrodo labai demokratiška sistema. Visi gali išsakyti savo nuomonę, tačiau valstybių balsai yra nevienodi. Prancūzija, Vokietija vykdo politiką, kuri joms naudinga ir reikalinga. Į tokias mažesnes valstybes, kaip Lietuva, požiūris akivaizdus - pakentės. Mūsų pozicija turi būti ryžtingesnė, turėtume ieškoti sąjungininkų su visomis valstybėmis, kurioms išmokos yra mažesnės. Svarbu lygybės prin-

Valentinus MAZURONIS
Europarlamentaras

„Jeigu mes nieko nekeisime valstybėje, prarasime ne tik žmones. Mes valstybę prarasime“

cipas. Dabar yra dvejopi standartai. Iki šiol esu girdėjęs mūsų žemės ūkio ministrų kalbas, „kad mes prašome, mums duoda; gal duos dar paramos už potvynius“ ir panašiai. Mūsų ūkininkai, nepaisant išmokų dydžio, konkuruoja, stengiasi.

- Ką mūsų žemdirbiai galėtų daryti geriau? Nuolat kalbama, jog blogai, kad smulkieji nesikooperuoja, ar čia esminė problema?

- Smulkūs ūkiai po vieną negali išsilaikyti. O kas draudžia žmonėms sukurti sąlygas, kad jie kooperuotųsi? Suprastų, kad tai naudinga. Bankrutuoja koks ūkis, paskui koks nors koncernas nuperka žemes. Štai ir viskas.

- Ne visi nori (ir gali) į miestą, smulkus ūkis regione yra pragyvenimo šaltinis, vadinasi, tai garantas, kad žmogus neemigruos.

- Norint, kad žmonės pradėtų verslą, produkcijos, gyvulių auginimą, reikia sukurti sąlygas. Bet sąlygos nekuriamos.

- Užtat viešojoje erdvėje matome, kaip aukščiausi politikai reklamuojasi su sėkmingais jaunaisiais verslininkais, ūkininkais, kurie emigracijoje ilgus metus lenkė nugarą, užsidirbo ir grįžę į Lietuvą sukūrė darbo vietų.

- Aukštieji valdžios atstovai daro šou spektaklius su sėkmingais verslininkais, ūkininkais, sportininkais. Fotografuojasi su jais. Galėtų su bankrutavusiais nusifotografuoti.

Nebijau to žodžio, kad žmonės jau „užkniso“ skurdas, nelygybę, ekonomikos vystymosi klausimai. Problemomis bus išsprendžiamos tada, kai mūsų valstybė taps iš tiesų patraukli pirmiausia savo piliečiams gyventi ir dirbti; paskui tiems, kurie ruošiasi grįžti iš emigracijos; ir investicijoms. Dabar turime didėjančią skurdą, baimės ir melo atmosferą, žmonių išvairojimo politiką. Reikia iš esmės keisti atmosferą mūsų valstybėje. Žiūrėkite, kaip atšvęstas atkurtos valstybės šimtmetis? Situaciją išgelbėjo žmonės, kurie nuoširdžiai džiaugėsi ir tą parodė išeidami į gatves su tautine atributika, vals-

tybės vėliava. Valstybės lygmeniu atkurtos valstybės šimtmetis pasitiktas su griūvančiu Gedimino kalnu, nacionalinio stadiono griaučiais.

- Kas valstybėje negerai ir nuo ko reikia pradėti?

- Pirmiausia reikia atkurti žmonių pasitikėjimą valstybe. Šiandien valstybėje einama draudimų bei gąsdinimų keliu. Iki anekdotų - iki žurnalų puslapių plėšymo (nes ten alkoholio reklama, - *aut. past.*); iki to, kad rūkyti prie kavinių norima uždrausti, net vaistų negalime pirkti tokių, kokių norime. Ar gali būti patraukli draudimų ir gąsdinimų valstybė? Tas kvailas visuomenės smaigimas neduoda rezultato. Tai absurdas.

- Tačiau jums būnant aplinkos ministru būtent draudimais buvo pažaboti brakonieriai.

- Aš iš tiesų ėmiausi griežtų priemonių, ir jos buvo orientuotos į gamtos interesus, nes gamtos ištekliai yra visos visuomenės ištekliai. Žmonės suprato ir tos priemonės davė gerus rezultatus. Jie dėkoja iki šiol. Paklauskite žmonių apie dabartinius absurdiškus draudimus. Pasikalbėkite su verslininkais, ūkininkais, kasdien vis nauji varžymai, biurokratinis smaigimas. Gydytojai nebeturi laiko su pacientais bendrauti, mokytojai mokyti vaikų, nes biurokratija ir draudimai baigia juos užsmaugti.

- Prabilote apie valstybės atkūrimo šimtmetį, tai paklausiu apie idėją Lietuvai, kaip vertinate idėją padėti jaunoms šeimoms įsigyti būstus?

- Tai šou elementas, kurį pasidarė valdžia, pradedant nuo pačios aukščiausios. Manau, kad iš gražios idėjos padaryta visiška parodija, ir nieko daugiau. Ir tos trys (1 - dvigubos pilietybės įteisinimas; 2 - mokytojo profesija iki 2025 metų turi tapti prestižine; 3 - pagalba jaunoms šeimoms įsigyti būstus ir mažinti biurokratiją skaitmenizuojant paslaugas, - *aut. past.*) yra absurdas. Manau, tai makaronų kabinimo priemonė. Pavyzdžiui, parama jaunoms šeimoms būstui regionuose, įsivaizduokite, ką darys žmogus, gavęs paramą būstui Didžiasalyje, šį žodį vartoją kaip sinonimą regionų, kur darbo vietų nėra. Jeigu norime atgavinti regionus, turėtų būti komplek-

siniai sprendimai. Žmonėms turi būti sąlygos dirbti ir užsidirbti. Kai žmonės užsidirbs, turės ir būstą. Kiek kartų kalbama apie tai, kad investicijoms regionuose būtų sukurtos ekonominės paskatos. Tai labai nesunku padaryti per mokesčius dalykus ir panašiai. Turi būti ne tik darbo vietos, turi būti sukurta visa infrastruktūra - mokyklos, darželiai.

- Žmonėms ne tik būsto reikia, bet pirmiausia maisto, kodėl niekaip negalime sumažinti PVM maisto produktams? Argumentuojama, kad vartotojai vis tiek nepajus kainų kritimo.

- Išmetamas burbulas, kad sumažinus PVM iš to pralobs prekybininkai. Mano supratimu, PVM mažinimas ar didinimas priklauso nuo konkrečios situacijos aplinkinėse valstybėse. Lenkai turi kur kas mažesnę PVM maisto produktams, o mes užsispyrę laikome 21 proc. Todėl lietuviai ir važiuoja į Lenkiją apsipirkti ir ten „pumpuoja“ pinigus.

- Kodėl jūs, būdamas politikas, nesirenkate žodžių, o sakote viską, ką galvojate. Nebijote, jog reitingai kris?

- Šventajame Rašte buvo parašyta, jog „pirmiausia buvo Žodis“. Manau, pokyčiai prasideda nuo kalbėjimo, nuo tiesos sakymo, nuo diskusijos. Nebijokime ginti savo nuomonės ir interesų. O mes tik žiūrime, į kurią pusę vėjas pučia, neduokdie, kaip čia neišsišokus. Blogiausia yra savi-cenzūra. Mus privertė bijoti. Galvojame: o jeigu aš ką nors pasakysiu ir kažkam tai nepatiks? Čia yra vidinio apsisprendimo klausimas. Aš apsisprendžiau kitaip. Sakau tiesiai šviesiai - kaip valstybė esame pelkėje.

- Kas iš jos ištrauks? Reikia tinkamų žmonių?

- Pirmiausia reikia kalbėti, nugąlėti baimę savyje, bet svarbiausia - kad atsirastų žmonių, kurie suvoktų, jeigu mes nieko nekeisime valstybėje, nekovosime už ją, prarasime ne tik žmones. Mes valstybę prarasime.

Kalbėjosi Edita SIAVRIS

► Sėjos kalendorius: kada sodinti, kad visus metus džiugintų derlius?

► Kur smulkiesiems ūkininkams ieškoti finansinės pagalbos?

► Kokie augalai geriausiai prigyja Lietuvoje ir kada juos sodinti?

► Kaip susikurti vieningą kiemo dizainą ir namų interjerą?

► Kaip išsirinkti tinkamą židinį, kuris ne tik šildytų, bet ir papuoštų namus?

Plačiau 4 p.

Plačiau 5 p.

Plačiau 10 p.

Plačiau 11 p.

Plačiau 12 p.

www.traktoriukai24.lt

Egidijus Gesevičius siūlo japonišką kokybę

Šiais laikais bet kuris ūkininkas ar kaimo sodybos šeimininkas pasakys, kad sėkminga veikla priklauso nuo to, kaip efektyviai išnaudojamas laikas ir pinigai. Pavasarį prasidėjus darbymečiui ypač aktualus tampa degalų sąnaudų klausimas, galingais traktoriais dirbant paprastesnius darbus prarandama daugiau degalų. Todėl vis daugiau žmonių renkas alternatyvą - naudotus japoniškus nedidelio galingumo traktoriukus, sparčiai populiarėjančius tarp įvairaus lygio ūkininkų, kaimo sodybų savininkų, uogininkų, daržininkų.

Edita SIAVRIS

Patvarumas ir ekonomiškumas
Jau 20 metų gyvuojantys www.traktoriukai24.lt siūlo gana platų japoniškų naudotų (nuo 10 iki 30 arklio galių) traktoriukų pasirinkimą. Bendrovės direktoriaus Egidijaus Gesevičiaus teigimu, naudoti traktoriukai kainos atžvilgiu lietuviams prieinamesni, todėl bendrovė pasirinkusi būtent tokią verslo kryptį vis dėlto prekiauja tik japoniška technika. „Jau seniai japoniška technika vertinama už patvarumą ir kokybę, todėl klientams norime pasiūlyti tik kokybišką daiktą. Per tiek metų atsirinkome partnerius, sekasi neblogai, manau, kad mus žmonės vertina ne tik už kokybišką naudotą

Svetainės www.traktoriukai24.lt nuotr.

► Remiantis klientų atsiliepimais, patikimiausi traktoriukai - KUBOTA, juos galite įsigyti www.traktoriukai24.lt

techniką, bet ir už nuosirdžius patarimus, konsultacijas. Žmogus atvaživęs gali traktorių išbandyti, pavažinėti, - pasakojo E. Gesevičius. - Japoniški traktoriukai - kaip japoniški magnetofonai, juos turintys nuo senų laikų žino, kad muzika iki šiol groja. Šie traktoriukai labai patikimi, neturi jokios elektronikos, jokios kibernetikos, padaryti tvirti, ilgaamžiai.“

Dalis žemdirbių apskaičiuoja, kad išlaikyti seną „belarusą“ ir arklių neapsimoka finansiškai, taigi renkas si naudotą japonišką traktoriuką, kuris nei eš prašo, nei greit genda.

Platus pasirinkimas
Norinčiuosius išsirinkti tinkamiausią traktoriuko variantą pagal

turimą žemės plotą ir veiklos kryptį konsultuoja technikos žinovas Paulius Gesevičius. Sandėlyje visuomet yra 100-200 japoniškų mini traktorių, todėl iš ko išsirinkti galės ir įnoringi klientai, ir skaičiuojantieji kiekvieną eurą. P. Gesevičiaus tikinimu, populiariausi yra KUBOTA ir YANMAR traktoriai, - jie mini traktorių gamyboje pasaulyje laikomi patikimiausiais. Minėtos bendrovės direktoriaus pavaduotojas Edgaras Čečskauskas pridūrė, kad šio patikimumo įrodymas - ir grįžtantys klientai, yra tokių, kurie įsigiję vieną traktoriuką atvažiuoja ir kito pirkti, tai itin pastebima tarp uogų augintojų. Dažniausi klientai - ūkininkai,

turintys galingus traktorius, tačiau vien su jais neišsiverčiantys. Įsigyti japoniški traktoriukai puikiai praverčia sandėliavimo darbams, taip pat veikloms sode ir darže.

Kaimo sodybų savininkai šiuos traktoriukus pamėgo dėl manevringumo ir patvarumo. Žolės pjovimas, pakrantių šienavimas, žiemą sniego stumdymas - be šių darbų neapsieina nė viena kaimo sodyba, norinti reprezentuoti save gražia, tvarkinga aplinka. Juolab kad galingi traktoriai dėl didelio svorio labiau sumina žemę, mini traktoriukai „draugiškesni“ žemei, aplinkai; su-naudoja gerokai mažiau degalų. Egidijus Gesevičius atviravo, kad kasmet traktoriukų prekyba tik

Informacija

Norėdami įsigyti patvarius japoniškus traktoriukus, skambinkite telefonu **(+370-618) 01-075**. Apsilankę svetainėje www.traktoriukai24.lt, rasite ir didelę traktoriukų nuotraukų galeriją, kitą jus dominančią informaciją. **Kaip mus rasti?** Greitkelis (autostrada) Kaunas-Klaipėda, į Klaipėdos pusę; 1 km nuo „Viada“ degalinės.

auga, pats pardavimo pikas - vasaris, žmonės nelaukia paskutinės minutės ir pavasariui ruošiasi anksčiau. Pastaraisiais metais mini traktoriukus labai pamėgo šiltnamių turėtojai, gyvulių augintojai, pastarieji džiaugiasi, kad tokia technika patogų įvažiuoti/išvažiuoti iš fermos. Tai itin aktualu, kai yra siauresni išvažiavimai. Traktoriukai taip pagaminti, kad klientai, būna, net nustemba, kad toks nedidelis traktoriukas ištraukia masyvų krovinį.

U2. 110

Gyvūno sveikata yra ūkininko garbės reikalas

Prisiimdami atsakomybę auginti gyvūnus, tampame atsakingi ne tik už jų šėrimą ar gardų valymą, bet ir sveikatą, saugą. Ligos nepaiso valstybių sienų, todėl atsakingai įrengta gyvūnų laikymo vieta ir ūkininkų kasdieniai įpročiai ūkyje turi svarbią reikšmę ligų prevencijai. Lietuvoje siaučiant afrikiniam kiaulių marui (AKM) būtent biologinės saugos reikalavimų laikymasis padeda apsaugoti ūkininkų kiaules nuo pavojingo viruso.

Edita SIAVRIS

Paršiukus pirkite tik su įsigijimo dokumentais
Europos ar kitų šalių gyventojai gali nevaržomai keliauti po pasaulį, pamatyti įvairius kraštus, atrasti kultūras. Gyventojų migracija šiais laikais itin aktyvi, vis dėlto su šiuo reiškiniu ateina ne tik patirtis, atradimai, bet ir žmonių bei gyvūnų ligos. Kol 2013 metais per Baltarusiją į Lietuvą neatėjo afrikinis kiaulių maras, apie jį daugelis mūsų gyventojų nė nebuvo girdėję. Kai kurie kiaulių augintojai net kalbėjo, kad afrikinis kiaulių maras - išgalvota liga, nes „anksčiau tokios nebūdavo Lietuvoje“. Anksčiau nebūdavo ir tokios aktyvios gyventojų ir produktų migracijos po pasaulį. Jau 5 metus Lietuvoje įsigalėjęs afrikinis kiaulių maras, kuris pražūtingas šernams ir naminiams kiaulėms, nežada trauktis. Juo labiau ir vakcinos nuo šio viruso dar niekas nesukūrė, nors pasaulio mokslininkai įnirtingai bando.

Lietuva afrikinio kiaulių maro atžvilgiu nėra unikaloje situacijoje, mat ši liga paplitusi ir Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje, taip pat Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir kitose šalyse. Kaimyninių Estijos ir Latvijos teritorijos visos yra apimtos AKM. Tačiau ir tos Lietuvos teritorijos, kurios dar nėra apimtos viruso, yra atsidūrusios didelės rizikos zonoje.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius **Darius Remeika** pabrėžia, kad VMVT siekis veikti taip, kad ir ūkininkai, ir valstybė patirtų kuo mažesnius ekonominius nuostolius (kiaulienos eksporto apribojimai mūsų šaliai; kiaulių utilizavimas, tyrimai ir pan.), kuriuos sukelia afrikinis kiaulių

Redakcijos archyvo nuotr.

Idomu

- Šiais metais Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba planuoja kartu su Žemės ūkio informavimo ir kaimo verslo centru kiaulių laikytojus apie afrikinio kiaulių maro židinius informuoti SMS žinute. Laikytojas žinos, kokių spindulių nuo jo kiaulių laikymo vietos užfiksuotas ligos židiny. Kartu taps dar budresnis laikydamasis biologinės saugos reikalavimų savo ūkyje.
- VMVT, bendradarbiaudama su pasienio kontrolės punktais, vykdo griežtą keleivių bagažo kontrolę, kad keleiviai, įvažiuojantys į Lietuvą, neturėtų gyvūninės kilmės, ypač kiaulienos, produktų. Afrikinio kiaulių maro virusas plinta per užkrėstus mėsos produktus. Toks „maisto keliavimas“ yra puikių sąlygų afrikinio kiaulių maro plitimui sudarymas. Per metus pasienio kontrolės punktuose konfiskuojama daugiau kaip 4 tonos gyvūninės kilmės produktų.

maras. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba vykdo smulkų ir stambių kiaulių ūkių patikras. Žiūrima, kaip kiaulių laikytojai laikosi biologinės saugos reikalavimų. Pastarieji išlieka pagrindine afrikinio kiaulių maro užkardymo priemone. VMVT atkreipia dėmesį, kad biologinio saugumo priemonių reikalavimai nustato minimalias biologinio saugumo priemones, taikomas gyvūnų laikymo vietose ir skirtas apsaugoti gyvūnus nuo užkrečiamųjų ligų sukėlėjų; pareigas gyvūnų savininkams ir laikytojams bei asmenims, dirbantiems ar besilankantiems gyvūnų laikymo vietose, ir reikalavimus gyvūnų laikymo vietoms.

Pasak VMVT direktoriaus D. Remeikos, biologinės saugos reikalavimai smulkiesiems ar stambiesiems kiaulių laikytojams nėra sudėtingi: būtina, jog tvarto ar komplekso durys, langai būtų sandarūs, kad nepatektų pašaliniai gyvūnai; prieš įėjimą į tvartą būtų dezobajeramas avalynėi dezinfekuoti; einant į tvartą pasikeisti drabužius, apavą, būtinai plauti rankas, nusimaudyti po dušu (smulkiesiems šis reikalavimas liberalesnis). Taip pat kiaulių laikytojai turi užtikrinti, kad į tvar-

tą nepatektų pašaliniai asmenys, nes jie gali mechanškai (per avalynę, drabužius, transportą) pernešti afrikinio kiaulių maro virusą. Labai svarbu, jog kiaulių laikytojai jų nešerėtų šviežia, neplikyta žole, maisto atliekomis, nes per jas virusas irgi gali plisti. „Šią vasarą bus atliekami moksliniai tyrimai siekiant nustatyti, ar kraujasiurbiai vabzdžiai neturi įtakos afrikinio kiaulių maro pernešimui. Kadangi mes pastebėjome, kad daugiausia protrūkių naminiams kiaulėse pasitaiko liepos ir rugpjūčio mėnesiais, t.y. karčiausiu metų laiku“, - teigė D. Remeika.

Šalies praktika rodo, kad daugiausia afrikinio kiaulių maro atvejų nustatoma smulkiose ūkiuose. Pernai Lietuvoje buvo užfiksuoti 28 šios ligos protrūkiai smulkiose ūkiuose ir 2 atvejai kiaulių kompleksuose. Kodėl tokia statistika? - klausiamie D. Remeikos. Atsakymas labai paprastas: kiaulių kompleksai užsiima komercine kiaulininkyste, norėdami parduoti kiaules priva-lo laitytis griežtos savikontrolės - šeria kiaules tik specializuotais pašarais; kontroliuojamas asmenų, transporto patekimas į kompleksą; paršavedės jauniklius veda pačiame

komplekse, todėl išnyksta rizika įsigyti užkrėstus paršiukus; nuolat vykdomos kiaulių sveikatos patikros.

Tuo tarpu smulkieji augintojai kiaules laiko savo reikmėms, čia auginimo kultūra skiriasi. Veterinarijos inspektoriai smulkiose kiaulių ūkiuose fiksuoja atvejų, kai paršiukus žmonės įsigyja be įsigijimo dokumentų; pasitaiko, kad kiaulės šeriamos neplikyta žole ar maisto atliekomis - tai daryti griežtai draudžiama, nes per gyvūninės kilmės atliekas plinta afrikinis kiaulių maras. Taip pat pasitaiko, jog ūkininkai kas ketvirtį nedeklaruoja kiaulių, neteikia informacijos apie jų įsivežimą arba išvežimą, todėl VMVT specialistai neturi tikslios informacijos, kuri yra būtina norint vykdyti efektyvią kovą su afrikiniu kiaulių maru. VMVT direktorius atkreipė gyventojų dėmesį, jog įsigyjant paršiukus be įsigijimo dokumentų gali būti taikomas ne tik įspėjimas, bauda, bet ir dalies ES paramos neįšmokejimas (jei kiaulių laikytojas yra paramos gavėjas).

Reikėtų aktyviau reguliuoti šernų populiaciją

VMVT džiaugiasi, kad kiaulių augintojų švietimas afrikinio kiaulių maro klausimais ir bendradarbiavimas davė akivaizdžių rezultatų. Gyventojai vis labiau suvokia savo kaip kiaulių augintojų atsakomybę kovoje su afrikiniu kiaulių maru. Nuo augintojų atsakingumo, operatyvumo pranešant apie įtariamą ligos atvejus, priklauso šio viruso kontrolė ir valdymas. „Ūkininkai žino, kad ne dėl inspektoriaus, o visų pirma dėl savo pačių interesų reikia pranešti privačiam veterinarui ar teritorinei VMVT, jei jų kiaulė nebeėda, tapo vangiai, atsirado paraudimų odoje. Specialistai imasi visų priemonių, kad būtų paimti mėginiai, o nustatius afrikinį kiaulių marą, kiaulė būtų nugaišinta ir tinkamai utilizuota užkertant tolesnį viruso plitimą riziką“, - kalbėjo D. Remeika.

Ūkininkai rūpinasi naminių kiaulių gero ve per biologinės saugos reikalavimų vykdymą užkirsdami kelią kiaulėms užsikrėsti afrikiniu kiaulių maru, todėl šios ligos židinių ūkiuose nustatoma nepalyginti mažiau nei laukinėse faunoje. Pernai afrikinio kiaulės maro virusas buvo užfiksuotas net 2456 šernuose (2146 šerno gaišenose ir 310 sumedžiotų šernų). „Siekiant mažinti šernų populiaciją aktyviai bendradarbiaujame su medžiotojais. Kuo mažesnė šernų populiacija, tuo mažiau užsikrėtusių šernų ir mažesnė afrikinio kiaulių maro rizika patekti į kiaulių ūkius. Tiesa, iš medžiotųjų laukiami, kad jie dar aktyviau pradėtų reguliuoti šernų populiaciją. Yra reikalavimas, jog šernų patelių būtų sumedžijama ne mažiau 50 proc., tačiau praktika rodo, jog medžiotojai 60 proc. sumedžioja šernų patinų“, - pasakojo D. Remeika.

Labai svarbu, kad ir medžiotojai laikytųsi biosaugos reikalavimų nuo pat šerno nušovimo vietos iki šernienos suvartojimo (jei šernas sveikas). Privalu dorojant šerną naudotis žvėrių dorojimo aikštelėmis, kurios yra aptvertos; yra galimybė naudotis vandeniu, dezinfekavimo priemonėmis. O jeigu medžiotojas yra dar ir kiaulių laikytojas, jis turi būti itin budrus ir dar aktyviau laikytis biologinės saugos reikalavimų. Nes virusas iš miško gali būti pernešamas, kaip minėta, mechanškai - per rūbus, avalynę, neplautas rankas, transporto priemones. Atsakingai biologinės saugos reikalavimų privalo laikytis ir vadinamieji šernų gaišenų ieškotojai. Tai žmonės, specialiai einantys į miškus ieškoti šernų gaišenų, mat už jų suradimą ir pranešimą teritoriniams VMVT skyriams valstybė teikia išmokas. VMVT atstovai į vietą atvyksta su medžiotojais, imami šerno mėginiai, utilizuojama gaišena, kad virusas neplistų į aplinką.

Parengta bendradarbiaujant su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba

VARTOJIMO KREDITAS

ypač geromis sąlygomis

nuo 50 iki 10 000 Eur

- Refinansavimas
- Mažos palūkanos
- Galimybė gražinti anksčiau

Gauti paskolos pasiūlymą paprasta, kaip išgerti puodelį kavos!

Mūsų tarpininkai dirba visoje Lietuvoje!

Taip pat kviečiame bendradarbiauti norinčius tapti mūsų tarpininkais.

8 616 44 446

www.lateko.lt

Prieš priimdami sprendimą pasikonsultuoti įvertinkite savo finansines galimybes. Tipiškas pavyzdys: jei sudarytumėte vartojimo kredito sutartį 100 Eur sumai 12 mėn. terminui, mėnesio įmoka būtų 10 Eur, sutarties sudarymo mokestis 4 % – 4 Eur (sutarties sudarymo mokestis mokamas kartu su pirmąja įmoka), fiksuota metinių palūkanų norma 35 %, bendra vartojimo kredito kainos metinė norma 43,05 %. Bendra vartojimo kredito gavėjo mokama suma – 124 Eur.

Sėjos kalendorius: kada, ką ir kaip?

Tam, kad visus metus turėtumėte šviežių, ekologiškų ir savame darže užaugintų prieskoninių žolelių, daržovių, uogų ir vaisių, ruošitis reikėtų pradėti jau dabar. Specialistai pataria, kad sėjant ar sodinant bet kuriuos augalus didelę įtaką turi ne tik Mėnulio fazė, bet ir jame esantis Zodiako ženklas. Pateikiame keletą patarimų, kada, ką ir kaip sodinti.

Jaunatis
Ką daryti? Palanku genėti augalus, naikinti piktžoles ir purkšti nuo kenkėjų, šalinti sergančias ir nudžiūvusias šakas, skabyti, retinti augalus. Visus šiuos darbus reikia atlikti likus dienai iki jaunaties ir kitą dieną po jos, pačios jaunaties dieną augalų geriau neliesti. Taip pat palanku laistyti sausringu oru, tręšti, ypač nesąkničius augalus, nuimti šakniavaisius, rinkti sėklas.
Ko vengti? Nepatariama sėti (išskyrus ilgai dygstančias sėklas), sodinti, persodinti, giliai purenti prieš šaknų, skiepyti (prastai prigyja), gausiai laistyti.

Pilnėjantis Mėnulis (pirmasis Mėnulio ketvirtis)
Ką daryti? Palanku sėti, sodinti ir persodinti greitai augančias „viršūnėles“ - su valgomąja antžemine dalimi vienmečius augalus, kurių sėklos yra be apvalkalo, pavyzdžiui, žalialapius ir kopūstinius augalus (salotas, špinatus, lapkoti-nius salierus, kopūstus; agurkai taip pat mėgsta šį periodą, nors ir nepri-

Limono Sidarečius nuotr.

klauso šioms kultūroms), priesko-ninius augalus, vienmetes gėles, rožes, veją, žoles šienui. Šiuo perio-du reikia dažniau laistyti. Taip pat palanku raugti kopūstus. Galima sėti ir sodinti tokius augalus kaip česnakai, javai, purenti, ravėti, retinti daigus, tręšti mineralinėmis trąšomis, pjauti uglius, gėles, žolę, genėti, skiepyti, įsaknyti ūglius, rinkti „viršūnėlių“ derlių.

Trąšos sodui ir daržui

Visada soti žemė!

Šių ir kitų trąšų ieškokite visose „Agromax“, „Litagos prekyba“ bei partnerių parduotuvėse. Daugiau informacijos apie produktus www.agrochema.lt

augalus kaip česnakai, žolė šienui, javai, persodinti stambius augalus, dalyti, įsaknyti, purenti, ravėti, re-tinti daigus, mulčiuoti, tręšti, ruošti organines trąšas (kompostą), pjauti veją, purkšti nuo kenkėjų ir ligų, rinkti derlių ilgai laikyti ir sėk-lai, ypač „šaknelių“ ir šakninių vais-tinių augalų, taip pat sėklas, džio-vinti vaisius, vaistinius augalus. Vai-siai ir ypač daržovės, kurių vegeta-cijos periodas - ilgas, ilgai išsilaiko nuimti ketvirtčio pradžioje. Baigti rinkti derlių reikia likus kelioms dienoms iki jaunaties, nes prieš pat jaunatį nuskinti vaisiai gerai laiky-sis, bet bus ne tokie vertingi. Gali-ma sėti, sodinti, persodinti „šakne-les“, tręšti organinėmis trąšomis, surinkti „viršūnėles“.

Dylantis Mėnulis (trečiasis Mėnulio ketvirtis)
Ką daryti? Palanku sėti, sodinti, persodinti „šakneles“ - augalus, kurių valgomoji dalis yra po žeme (burokus, morkas, bulves, svogū-

nus), dvimečius ir daugiamečius au-galus stambiomis šaknimis (vaisme-džius, vaiskrūmius, gėles, šakninius vaistinius augalus). Taip pat palanku imtis vėlyvosios javų sėjos, apipjaus-tyti braškių ūsus, iškasti svogūnėlius ir gumbus laikyti, pjauti gėles, nuim-ti „šaknelių“, vaismedžių, vaiskrū-mių ir šakninių vaistinių augalų der-lių, skirtą ilgai laikyti. Galima ravėti, retinti, apkaupiti, purenti, purkšti nuo ligų ir kenkėjų, tręšti, džiovinti vai-sius, vaistinius augalus.

Ketvirtasis Mėnulio ketvirtis
Ką daryti? Palanku tiesiog il-sėtis, persodinti, ypač „šakneles“, dekoratyvinius augalus (vešliai aug-s šaknys, bet nukentės vaisiai), pu-renti, ravėti, retinti daigus, genėti, pjauti veją, purkšti nuo kenkėjų ir ligų, rinkti derlių ilgai laikyti ir sėk-lai, ypač „šaknelių“ ir šakninių vais-tinių augalų, taip pat sėklas, džio-vinti vaisius, vaistinius augalus. Vai-siai ir ypač daržovės, kurių vegeta-cijos periodas - ilgas, ilgai išsilaiko nuimti ketvirtčio pradžioje. Baigti rinkti derlių reikia likus kelioms dienoms iki jaunaties, nes prieš pat jaunatį nuskinti vaisiai gerai laiky-sis, bet bus ne tokie vertingi. Gali-ma sėti, sodinti, persodinti „šakne-les“, tręšti organinėmis trąšomis, surinkti „viršūnėles“.

Ko vengti? Tai poilsio perio-das. Šaknys būna itin pažeidžia-mos, o antžeminė dalis - atvirkš-čiai, gana atspari. Geriausia nieko nesėti, nesodinti ir nepersodinti. Nepatariama laistyti.

Parengė Agnė
VAITASIŪTĖ-KEIZIKIENĖ

Žemės ūkio paskolų garantijų fondas: Padedame ir smulkiesiems ūkininkams

Kai smulkusis ūkininkas pradeda mąstyti apie ūkio plėtrą, tačiau neturi pakankamai finansų, belieka paskolos kreiptis į kredito įstaigą. Tačiau ją gauti ne visada paprasta. Ką daryti? Tokiu atveju gali padėti Žemės ūkio paskolų garantijų fondas, ši bendrovė suteikia ne tik garantiją už kreditus, bet ir kompensuoja dalį palūkanų.

Edita SIAVRIS

Pavyko gauti paskolą

Su sudėtinga situacija norėdamas pasi-imti paskolą žemei pirkti susidūrė mėsinių galvijų augintojas iš Radvilieškio rajono Žydrūnas Vileikis. Smulkusis ūkininkas pa-sakojo 7 metus dirbęs ir gyvenęs Anglijo-je, kai užsidirbo pinigų būstui, grįžo į Lie-tuvą. Pradėjo puoselėti planus ūkininkauti gimtinėje. „Turėjau 7 hektarus, paliktus tėvų. Tapau jaunuoju ūkininku. Į jaunojo ūkininko projektą kartu su kaimyno žeme buvo įtraukta dar 15 hektarų žemės. Vėliau mano kaimynas sugalvojo parduoti tuos 15 hektarų. Jeigu būčiau praradęs 15 hektarų, automatiškai prarastčiau jaunojo ūkininko įsikūrimo statusą. Teko eiti į kredito įstai-gas ieškoti paskolos pirkti šiai žemei. Bet ūkis smulkus, o bankams neįdomu smul-kūs, turi mažiausiai 500 hektarų turėti, - pasakojo Ž.Vileikis. - Mano bėdą padėjo išspręsti Žemės ūkio paskolų garantijų fon-das, kuriam esu dėkingas. Neturiu žodžių, kaip man padėjo, viską fondo darbuotojai išaiškino. Gerai, kad tokie fondai išvis yra, nes smulkiesiems ūkininkams tai yra iš-sigelbėjimas. Įsivaizduokite, neturiu daug žemės, bankams neturiu tiek užstato, kad gaučiau paskolą, tai ką man daryti? Žemės ūkio paskolų garantijų fondas yra labai gerai.“

Ūkininkas teigė kreipęsis į vieną kredi-to unijų ir čia gavo patarimą kreiptis į Žemės ūkio paskolų garantijų fondą, kuris kredito įstaigai (iš esmės pačiam ūkininkui, jo nau-dai, - *aut. past.*) suteiktų garantiją už kredi-tą. Ž.Vileikis pasiėmė 120 tūkst. eurų pas-kolos, pirko žemę ir galvijų.

Kompensuojamos palūkanos

Nuo 2018 metų sausio keitėsi sprendimų dėl garantijų teikiamo kredito įstaigoms tvar-kybės pagalbos teikimo priima Žemės ūkio paskolų garantijų fondo administracijos vadovs. Anksčiau tai buvo pavesta Bendrovės valdybai, todėl sprendimai buvo priimami ne taip greitai (5-6 dienos), kaip bus dabar, t.y. per 1-2 dienas. Žemės ūkio paskolų garantijų fondo direktorė Danguolė Čukauskienė aiš-kino, jog dabar jų bendrovė, iš kredito įstaigos gavusi reikiamus dokumentus, juos nagrinėja, vertina ir iš karto priima sprendimą. Priėmus teigiamą sprendimą ūkio subjektas su kredito įstaiga pasirašo finansavimo sutartį, už garan-tijos suteikimą sumoka garantinę įmoką (jos suma priklauso nuo paskolos dydžio, išmokė-

Belekių ūkio paskolų garantijų fondas

jimo trukmės ir pan.), tuomet kredito įstaigai suteikiama garantija. O klientui - paskola ar lizingo paslaugos.

„Žemės ūkio paskolų garantijų fondas palūkanų kompensaciją teikia už tuos kreditus, kurie paimti su šio fondo teikiama garantija

Žemės ūkio paskolų garantijų fondas kredi-to unijoms, bankams garantijas teikia už žemės ūkio, žuvininkystės, alternatyviosios veiklos subjektams bei žemės ūkio produk-tų perdirbimo įmonėms išduodamas pasko-las investicijoms, trumpalaikiam ar biologi-niam turtui įsigyti. Taip pat gali būti tei-kiamos garantijos už lizingo paslaugas nau-jai, nenaudotai technikai, įrengimams įsi-gyti. Svarbu tai, kad kredito įstaigoms pas-graduojamas net iki 80 proc. (lizingo paslau-goms - iki 60 proc.) negrąžintos paskolos sumos grąžinimas. Garantijų gavėjams gali būti taikomas ir dalinis palūkanų compensa-vimas už investicinius kreditus, lizingo pas-laugas. Taip pat dalis palūkanų kompensuo-jama už kreditus, skirtus trumpalaikiam ar biologiniam turtui įsigyti.

Komentaras

Birutė VISMINIENĖ
Anykščių kredito unijos administracijos vadovė

Su Žemės ūkio paskolų garantijų fon-du bendradarbiaujame jau seniai, kai tik atsirado narių poreikis kreditams, kuriems nepakako užstato. Be to, ieškojome gali-mybių kreditus suteikti palankesnėmis sąlygomis, siekėme kreditavimo rizikos mažinimo. Nors bendradarbiavimo laiko-tarpiu keitėsi Žemės ūkio paskolų garan-tijų fondo suteikiamų garantijų taisyklės, sėkmingai naudojames šia paslauga ir

toliau. Pastebime, kad kartais garantija pradėjusiam ūkininkauti ar smulkiam ūki-ninkui leidžia imtis ir didesnių projektų, nes kreditai su garantija dar leidžia tikėtis dalinės palūkanų kompensacijos. Malonu, kad Žemės ūkio paskolų garantijų fondas siekia kuo greičiau priimti sprendimus dėl garantijos teikimo.

Džiugu, kad ir pats šis fondas organi-zuoja išvažiujamuosius renginius, kurių metu skleidžia informaciją, leidžia susipa-žinti su įvairiomis verslo vystymo galimy-bėmis, pakviečia dalyvauti. Kreditavimo klausimus sprendžiame

Pavyzdžiui, ūkininkai su Žemės ūkio pas-kolų garantijų fondo teikiama garantija ima paskolas (su palūkanų kompensavimu) iš kre-dito įstaigų įsigyti tokiame trumpalaikiam tur-tui, kaip trąšos, sėklos, atsarginės žemės ūkio technikos detalės. Svarbu pabrėžti, jog Že-mės ūkio paskolų garantijų fondas palūkanų kompensaciją teikia už tuos kreditus, kurie paimti su šio fondo teikiama garantija. „Kai klientas į mus kreipiasi garantijos, jis užpil-do paraišką. Yra ir paraiškos priedas, kurį užpildžius mes įsipareigojame kompensuo-ti palūkanas. Klientas nurodo kredito įstai-gos sąskaitą, į kurią nori gauti palūkanų kompensaciją, o mes, kaip administruojanti institucija, pagal galiojančią tvarką škaičiuo-jame kompensacijas ir pervedame jas klien-tams, - aiškino D.Čukauskienė. - Kompen-suojama iki 80 proc. kredito įstaigoms su-mokėtų palūkanų.“

Žemės ūkio paskolų garantijų fondo mi-sija - padėti ūkio subjektams, kurie neturi pakankamai finansų, įkeičiamo turto ar iš-teklųjų kurti verslų, modernizuoti ūkiams ar įmonėms. Svarbi bendrovės funkcija - padėti klientams, kuriems tampa sunku grąžinti kreditą. „Tokiu atveju mes kalba-mės su kredito įstaigomis, kad pratęstų paskolos grąžinimo terminus. Kad nebūtų išparduodamas ūkininko turtas. Tokių atve-jų, kai klientui tampa sunku grąžinti kredi-tą, pasitaiko. Tačiau blogų garantijų procen-tas siekia apie 1 proc. nuo visų klientų“, - tvirtino Žemės ūkio paskolų garantijų fon-do vadovė.

kompleksiškai: teikiama išsami informacija apie kreditavimo sąlygas; kokie reikalingi dokumentai, koks užstatas (nes reikalavi-mai dėl užstato griežtėja) ir būtina infor-muojame ir/arba pasiūlome Žemės ūkio paskolų garantijų fondo suteikiamas ga-rantijas ir visada pasiūlome šia galimybe pasinaudoti. Tai ypač palengvina smulkių ūkininkų naštą.

Pastaruoju metu Žemės ūkio paskolų garantijų fondas siekia kuo greičiau pri-imti sprendimus dėl garantijos teikimo, o teikiamos garantijos mums padeda ma-žinti kreditavimo riziką.

Faktai

■ Žemės ūkio paskolų garantijų fondas per metus garantijų už kreditus suteikia apie **200 klientų**. Pagrindiniai fondo klientai, kurie naudojasi kreditais su ga-rantija, - ūkininkų ūkiai. 2017 metais jiems suteikti 136 kreditai (19,3 mln. eurų), tai sudaro 75 proc. visų kreditų su garantija.

■ 2017 metais fondo suteiktos garanti-jos kaimo vietovėse leido sukurti ir iš-saugoti daugiau kaip **1500 darbo vietų**.

■ Garantijos teikiamos visiems Lietu-voje veikiantiems bankams ir kredito unijoms. Aktyviausiai kreditais su ga-rantija naudojasi kredito unijos. Pernai joms suteiktos 58 garantijos (5,8 mln. eurų vertės).

■ Didžiausia garantija 2017 metais buvo suteikta paukštinkystės verslą plėtojantiems žemės ūkio kooperatyvui už jam išduotą 1,16 mln. eurų kredito lini-ją. Mažiausia - už Zarasų rajono ūkininko, užsiimančio veisline galvijinkystę, 8 tūkst. eurų kreditą, skirtą trumpalai-kiam turtui įsigyti. Vidutinė kredito su ga-rantija suma pernai buvo 158 tūkst. eurų, garantijos suma - 101 tūkst. eurų. Už kre-dito įstaigų teikiamas paskolas vidutiniš-kai buvo suteikiama 64 proc. garantija.

■ Pernai lapkritį Žemės ūkio paskolų ga-rantijų fondas atliko reprezentatyvią kli-entų, tais metais pasinaudojusių valsty-bės garantijomis, apklausą. **73 proc. apklaustųjų** nurodė, kad, jų nuomone, Žemės ūkio paskolų garantijų fondo dar-buotojai savo darbą atlieka profesionaliai.

Žemės ūkio paskolų garantijų fondas

Parengta bendradarbiaujant su Žemės ūkio paskolų garantijų fondu

SPRENDIMAI ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKAI

Atsarginės dalys
Optimizavimo sprendimai
Serviso paslaugos

ATSARGINĖS DALYS IR PRIEDAI Ž.Ū. MAŠINOMS:

Kėdainiuose (J. Basanavičiaus g. 95D, LT-57352)
Atsarginės dalys: +370-614 15840
Serviso paslaugos: +370-616 94313

Radviliškyje (Maironio g. 161, LT-82129)
Atsarginės dalys: +370-682 38455
Serviso paslaugos: +370-687 94179

Pasvalyje (Vilniaus g. 61A, LT-39181)
Atsarginės dalys: +370-618 77038

ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKA IR PRIEDAI

Kėdainiuose ir Radviliškyje:
Tel.: +370-696 09285
E-paštas: info@agroratas.lt

www.agroratas.lt

GREITAI
LANKSČIAI
UŽ PRIIMTINĄ KAINĄ

Originalios ir alternatyvios dalys traktoriams,
kombainams, krautuvams, žemės ūkio padargams

GAMINTOJAI:

CASE, NEW HOLLAND, JCB, FENDT, MASSEY FERGUSON,
MANITOU, JOHN DEERE, VALTRA, DEUTZ FAHR, CLASS,
KRONE, KUHN, LEMKEN, KVERNELAND, OVERUM ir kiti.

ATSTOVAUJAMI PRODUKTAI IR ŽENKLAI:

ELF ALYVOS, BALDWIN FILTRAİ, BEPCO, GRANIT, TVH, KRAMP,
WEASLER, VULCAN, INDUSTRIEHOF, UNIBOLT, KOCKERLING,
BIANCHI, FLEETGUARD, BOSCH, WABCO, SKF, OPTIBELT,
SANOK ir kiti.

Dar daugiau galimybių pasinaudoti kaimo plėtros parama

Visiems, kas planuoja
pasinaudoti parama pagal
Lietuvos kaimo plėtros
programą, reikėtų suskubti ir
jau pradėti ruošti paraiškas.
Šiemet atsiras paraiškų rinkimas,
numatytas smulkiesiems ūkiams.
O kad viskas vyktų greičiau
ir efektyviau, bus pasitelktos
naujausios technologijos.

Daugiau nei 30 galimybių

Šių metų paraiškų teikimo grafike - ne viena galimybė pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programą. Iš viso numatoma daugiau kaip 30 kvietimų teikti paraiškas. Paraiškos bus renkamos pagal 14 priemonių, iš kurių kiekvienas gali išsirinkti sau tinkamiausią.

Šiemet bus skelbiamas itin laukiamas šaukimas teikti paraiškas pagal veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“, jas planuojama rinkti nuo gegužės 2 d. iki birželio 29 d.

Ned du kartus šiais metais numatyta rinkti paraiškas pagal itin daug dėmesio sulaukiančią veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“: pirmasis rinkimas vyks kovo mėnesį - nuo 1 iki 30 d., antrasis - metų pabaigoje, gruodžio 3-31 d.

Esami ir būsimi verslininkai, norintys pasinaudoti parama verslui plėsti arba pradėti jį kaimo vietovėse, paraiškas Nacionalinei mokėjimų agentūrai (NMA) galės teikti antroje metų pusėje: pagal veiklos sritį „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ paraiškos bus priimanamos nuo rugpjūčio 1 d. iki rugsėjo 28 d., pagal veiklos sritį „Parama ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse“ - nuo lapkričio 2 d. iki 30 d.

Visą informaciją apie renkamas paraiškas 2018 metais galima rasti paraiškų pagal KPP priemones rinkimo grafike, kuris yra Nacionalinės mokėjimo agentūros interneto svetainėje. Reikia atkreipti dėmesį, kad paraiškų surinkimo grafikas gali keistis.

Kas tas Robis Nemiga?

Kad darbas vyktų greičiau ir sklandžiau, paramos administravimui pasitelkiami naujausi šiuolaikiniai technologijų pasiekimai, administravimo procesai automatizuojami, elektronizuojami, o nuo 2017 m. buvo pritaikyti ir robotizavimo veiksmai.

Robotas, kuriam agentūros darbuotojai suteikė vardą Robis NeMigA, yra programinė įranga, galinti dirbti tarp įvairių kitų programinių įrangų ir aplikacijų. Robis jau įvertino šimtus pareiškėjų, pasitraukusių iš rinkimo.

Robotas ar žmogus? Dokumentų* vertinimas 2017 m.

Paprastas darbuotojas		Robotas
1056	Dokumentai per mėnesį	12 400
22	Darbo dienos	30
48	Dokumentai per dieną	400

*Priemonė „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“, kasmetiniai prašymai

Robotui atliekant mechaninius darbus, kiti NMA darbuotojai gali sutelkti savo pastangas kūrinybėms užduotims atlikti - ieškoti paramos pagal kaimo plėtros programą administravimo proceso supaprastinimo kelių.

Parama be paraiškos -
misija įmanoma!

Naujausios technologijos sparčiai skverbiasi į įvairias gyvenimo sritis, tarp jų ir į žemės ūkio sektorių. Gerėjanti palydovinių vaizdų raiška, tobulėjanti informacinės technologijos atveria naujas galimybes tobulinti paramos administravimo procesą ir įgyvendinti vieną esminių naujovių - su plotu susijusių priemonių paramą ūkininkui mokėti jam neteikiant paraiškos.

Praėjusiais metais NMA buvo viena iš pagrindinių paramos be paraiškos idėjos, kardinaliai keičiančios santykį tarp ūkininko ir mokėjimo agentūros, iniciatorių.

ES programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ didelės raiškos žemės, vandens, atmosferos vaizdai suteikia plačias galimybes gauti informaciją pritaikyti pačios žemės, vandens, atmosferos srityse. Viena iš jų - žemės ūkis. Kompiuteriniu būdu apdoroti palydoviniai vaizdai leidžia pamatyti, ar deklaruoti laukai nušienuoti, ar juose dirbama žemė, ar tai pieva/ganykla, ar deklaruojamose plotuose laikomasi prisiimtų įsipareigojimų. Tokie būdai galima įvertinti pareiškėjų deklaruotų laukų, už kuriuos prašoma paramos, agrarinę būklę.

Paramos mokėjimo ūkininkui neteikiant paraiškos koncepcijoje numatyta atsakyti ne tik su plotu susijusių priemonių paramos paraiškos, bet ir nereikalingų biurokratinių apsunkinimų. Norint įsiti-

kinti, kaip ūkininkas laikosi paramos reikalavimų, kokias augina kultūrų rūšis, ar laikosi žalinimo, ekologinio ūkininkavimo, t.y. atlikti prisiimtų įsipareigojimų vykdymo priežiūrą, agentūros specialistams nebūtina vykti į ūkių - gavusi palydovinius vaizdus ir identifikavusi ūkininko prižiūrimą lauką bei sutikrinusi su registruose esančiais duomenimis, agentūra turėtų pilną informaciją apie ūkininko valdomą ūkį ir galėtų apskaičiuoti bei operatyviai išmokėti paramą. Tik pastebėjus galimą pažeidimą, tikrintojai vyktų į vietą, kad galėtų įsitikinti, ar tikrai pažeisti paramos teikimo reikalavimai. Tuo tarpu ūkininkui nereikėtų rūpintis su žemės ūkiu nesusijusia veikla, biurokratinėmis procedūromis, atitraukiančiomis nuo tiesioginių ūkio darbų.

Praktiniai šios idėjos įgyvendinimo aspektai šiuo metu dėl jomai

bendrame projekte su Europos kosmoso agentūra Sen4Cap ir kitose tarptautinėse iniciatyvose, kuriose, kaip aktyvi pasiūlymų teikėja, dalyvauja ir Lietuvos mokėjimo agentūra. Paramos ūkininkui neteikiant paraiškos koncepcija siekiama įgyvendinti po 2020 m.

Modernios technologijos nemazda dalimi jau taikomos NMA - atliekant patikras, šiais metais ir toliau bus naudojami Sentinel palydovų, kurie Lietuvą fotografuoja kas kelias dienas, vaizdai:

- tikrinant šienavimo reikalavimų laikymąsi;
- tikrinant apėjimo, įdribimo terminų laikymąsi;
- tikrinant ar teisingai deklaruoti pasėliai;
- stebint įmirkusius plotus (jei pasikartotų 2017 m. oro sąlygos).

pareiškėjo identifikacinį numerį (ID). Savo ID pareiškėjai galės sužinoti per elektroninę bankininkystę prisijungę prie NMA informacinio por-

NMA informacinis portalas - greičiausias kelias sužinoti informaciją apie Jūsų paraišką!

Augalų apsaugos produktai sodo ir daržo augalams

NAUDOJIMO ATMINTINĖ	PRODUKTAS	AUGALAI	KENKSMINGI ORGANIZMAI						
			Mittigė	Tamsioji mittigė	Netikroji mittigė	Rauplės	Monilozė	Maras	Pagėkio ir saktų puviniai
		APSAUGAI NUO LIGŲ							
	Score 250	Obelys, kriaušės, slyvos, vyšnios.	•			•	•		
	Topas 100 EC	Agurkai, serbentai, agrastai, dekoratyviniai augalai, arbūzai, cukinijos, melionai, pomidorai, vynuogės.	•	•					
	Infinito	Bulvės, agurkai šiltnamiuose, briuseliniai, gūžiniai, žiediniai kopūstai, brokoliai, porai, svogūnai.			•			•	
	Previcur Energy	Agurkai, pomidorai, paprikos, gūžiniai, žiediniai ir briuseliniai kopūstai, brokolių, salotų daigai, dekoratyviniai augalai.			•				•
		PIKTŽOLĖMS NAIKINTI	Vienmetės dviskiltės	Daugiametės dviskiltės	Vienmetės ir daugiametės vienskiltės				
	Nufarm MCPA	Vejos.	•		•				
	Ouragan with System 4	Plotai kitų metų augalų auginimui arba iki grikių sėjos, vaismedžių pomedžiai, bulvės iki sudygimo.	•		•				•

Prieš naudojant augalų apsaugos produktus, būtina perskaityti naudojimo instrukciją.
Šių ir kitų augalų apsaugos produktų ieškokite visose „Litagra prekybos“, „Agromax“ bei partnerių parduotuvėse.
Daugiau informacijos apie produktus www.litagra.lt arba teiraukitės tel. 8 617 00 100.

LITAGRA

Darbas sode - ir maistas, ir vaistas

Jei iki šiol nebuvo didelės sodininkystės gerbėjas, mokslininkai pataria susimąstyti ir persigalvoti. Maža to, kad ant stalo turėsite šviežių vaisių ir daržovių, manoma, kad darbas sode pagerina sveikatą, padeda sudeginti kalorijas ir teigiamai veikia protinę veiklą.

Gerina sveikatą
Specialistų teigimu, vos pusvalandis darbo sode padidina žmogaus lankstumą, stiprina sąnarius bei raumenis, mažina kraujo spaudimą ir cholesterolio kiekį kraujyje. Be to, mažina diabeto, širdies ligų ir osteoporozės susirgimo riziką. Ši veikla ne tik priverčia pakvėpuoti grynu oru, bet ir gauti reikalingą vitamino D kiekį, kuris yra itin reikalingas kaulams bei širdžiai.

Degina kalorijas
Ajos universiteto tyrimas parodė, kiek kalorijų galima sudegti užsiimant įvairiais sodo darbais. Pavyzdžiui, 30 minučių žemę kasusios moterys sudegino vidutiniškai 150, vyrai - 197 kalorijas. Per tiek pat laiko pjaužiant veją su mechanine žoliapjove atitinkamai buvo sudegtos 181 ir 236 kalorijos. Daugelio nemėgstamas ravėjimas irgi naudingas deginant kalorijas. Vos pusvalandis darbo, siekiant išlaisvinti savo daržą nuo piktžolių, moterims leidžia atsikratyti 120, o vyrams 157 kalorijų.

Gerina atmintį
Australijos mokslininkų vykdytas tyrimas įrodė, kad sodininkystė yra bene geriausias būdas vyresniems žmonėms, norintiems kovoti su psichinių funkcijų mažėjimu ar atminties sutrikimais. Pasirodo, kasdien užsiimant sodininkyste, ši negalavimo rizikos veiksnį galima sumažinti 36 procentais. Taip yra todėl, kad tokiu būdu įdarbinama ne tik didžiulė dalis fizinio pajėgumo, bet ir smegenys - ugdomi problemų sprendimo įgūdžiai, gerinama kantrybė, atmintis, susikaupimas ir ugdomas sąmoningumas.

Malšina stresą
Atliktas tyrimas įrodė, kad sodininkystė galėtų būti puikus būdas siekiantiems malšinti stresą. Remiantis tyrimu, darbas sode padeda sumažinti kortizolio, streso hormono, lygmenį. Tai gali turėti teigia-

mos įtakos ne tik smegenų darbui, bet ir sveikatai.

Garantuoja sveiką maistą
Be visų šių privalumų, auginant įvairias kultūras savo darže, žmogus žino, kuo jos buvo tręštos, kokiomis sąlygomis jos augo ir kaip buvo prižiūrimos. Žmonės, auginantys daržoves ar vaisius savo sode, stengiasi kiek įmanoma mažiau joms pakentėti ir užauginti jas sveikas, sulaukus ir skanias - juk dažniausiai siekiama ne maksimalaus daržovių kiekio, o kokybės.

Sumažina infarkto riziką
Reguliari sodininkystė yra itin rekomenduojama vyresnio amžiaus žmonėms - Švedijoje vykdytas tyrimas atskleidė, kad ši veikla sumažina insulto ir širdies smūgio tikimybę 30 procentų.

Stiprina imunitetą
Dar vienas privalumas - žemė

naudinga sveikatai. Posakis „nebijok išsitempti rankų“ čia gali būti suprantamas tiesiogiai. Yra įrodyta, kad vaikai, kuriems tėvai nedraudė rankomis kapstyti po žemę, susitempti, užaugo sveikesni, jų imuninė sistema stipresnė lyginant su tais, kurie visada būdavo švarūs. Tokiems vaikams sumažėja rizika susirgti astma, sulaukti alergijos protrūkių.

Gerina santykių su kitais žmonėmis
Tyrimais įrodyta, kad žmonės, kurie daug laiko praleidžia tarp augalų, lengviau užmezga ryšį su kitais žmonėmis. Tai paaiškinama tuo, kad sodininkystė lavina užuojautą ir dėmesį kitam. Tokie žmonės mieliau padeda kitiems, domisi kitų bėdomis ir lengviau socializuojasi.

Parengė Agnė VAITASIŪTĖ-KEIZIKIENĖ

Kultivatorius „Tornado“

Sukasite žemę ir pašalinsite piktžoles 3 kartus greičiau nei paprastu kastuvu.

Svarbiausi pranašumai:

- Tai pirmasis rankinis kultivatorius, kuriuo galima sukasti, purenti žemę, pašalinti piktžoles, apsaugant nugarą nuo krūvio.
- Pritaikomas minkštai ir neįdirbtai dirvai.
- Purenama neapverčiant viršutinio žemės sluoksnio, o tai palankiai veikia dirvos mikroflorą: maksimaliai išsaugoma drėgmė, taip pat ir sliekai.
- Kadangi kultivatoriaus aukštis yra reguliuojamas, galite jį pritaikyti savo ūgiui, todėl dirbant nereikia pasilenkti ir įtempti juosmens.
- Galima įdirbti plotą aplink medžių kamienus, nepažeidžiant jų šaknų.
- Lengva ir patogiu sklype surinkti sausą žolę ir šiukšles.
- Nereikia naudoti piktžolėms skirtų chemikalų, nes kultivatorius jas pašalina su šaknimis.

„Praeitais metais sukasiau kastuvu vieną lysvę ir sunegalavau. Pasiskundžiau pažįstamai, o ji atėjo su kultivatoriumi ir per pusantros valandos sukasė man penkis lysves. Aš tik piktžolių šaknis surinkau. Lysves, kurios buvo sukastos kultivatoriumi, šiais metais net kasti lengviau. Be to, dirva vasarą nuo lietaus taip nesutankėjo, kaip sukasus ją kastuvu.“

Julija Kavaliauskienė, Utena.

Užsakyti galima: www.RankinisKultivatorius.lt ir www.superTornado.eu

arba (8-643) 85-888, (8-671) 85-888
Pristatymas kurjeriu kitą darbo dieną, mokėti atvežus.

Apžiūrėti galima Vilniuje:
Liepkalnio g.143 arba Liepyno g.10.

Daugiau prekių ūkiškam šeiminkui
www.VisiMalunai.lt

Zetor
Naujasis
Major HS 80

www.specagra.lt

SPECAGRA

Ka
pašė
2018 m. kovo 22-24 d.
ASU Akademija, Kauno r.

Susitinkame SPECAGRA stende A13!

MOBILI DŽIOVINIMO SISTEMA

TURBODAN DENMARK

Visiškai nepriklausoma džiovinimo sistema – džiovinimas gali vykti vidury lauko!

Išdžiovina iki 300 t per parą
Sraigtų sistema maišo grūdus, taip užtikrindama tolygų jų džiovinimą.

Užkurkite savo kombainą anksčiau ir dirbkite iki išnaktų - rasa pasirūpins mobili džiovykla TURBODAN. Kūlimas taps dar efektyvesnis. Javapjūtę baigsite anksčiau nei jūsų kaimynai ir turėsite galimybę nuomoti TURBODAN džiovinimo sistemą.

MARGUCIAI

VIENINTELIS OFICIALUS ATSTOVAS LIETUVOJE

WWW.MARGUCIAI.LT

• TRAKTORIAI • NAUJA ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKA • NAUDOTA ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKA
• CHEMIKALŲ PURKŠTUVŲ TECHNINĖ APŽIŪRA

TEL. +370 626 19138

Naujiena Lietuvoje - augalai su garantija

Ilgėjant dienos trukmei ir pavasario atodėklams primenant apie bundančią gamtą, vis dažniau pagalvojam apie būsimus darbus sode, kur svarbiausias dalykas yra augalai. Anot šiuolaikinio medelyno *vitaflora.lt* įkūrėjo ir augalų eksperto Eugenijaus Popovo, visiems, norintiems pradėti sėjos darbus, reikėtų suskubti ir imtis darbų.

Agnė VAITASIŪTĖ-KEIZIKIENĖ

- Ar tiesa, kad esate netradicinis medelynas ir veiklą vykdate vien tik internete? Kodėl taip nusprendėte?

- Taip, 2011 metais veiklą pradėjome Dzūkijoje netoli Druskininkų tikėdamiesi apdirpti 50 km spinduliu gyventojus augalais, tačiau greitai paaiškėjo, kad smėlio dušas, pušynai ir kurorto aplinka nepakankamai palankūs sodininkystei. Surizikavome pakeisti veiklą ir žengti į prekybą augalais internetu. Tuo *vitaflora.lt* užsiima jau šeštus metus.

- O kaip pavyksta pelnyti klientų pasitikėjimą? Juk kiekvienas nori pačiupinėti augalus, pasirinkti tik apžiūrėjęs.

- Nors įstatymai nenumato augalams garantijų, mes jas taikome: tiek prigijimo, tiek veislės atitikimo, tiek kokybės. Pernai sulaukėme 10.000-ojo užsakymo, o metinė apyvarta perkopė 150 tūkst. eurų.

Noriu pabrėžti, kad užsiimame vien tik prekyba augalais, neprekiaujame kitais dalykais ir neteikiame apželdinimo paslaugų. *vitaflora.lt* asortimentas labai platus: nuo vaismedžių, rožių, bijūnų, dekoratyvinių augalų iki medžių, krūmų gyvatvorėms, frigo braškių daigų. Gėlių ir vienmečių augalų turime mažiau. Dauguma mūsų pirkėjų sodininkauja ne pirmus metus ir jau yra išbandę kitus augalų įsigijimo būdus: turguose, mugėse, parodose, prekybos centruose ir aikštelėse. Kai nustoji tikėti prietarais ir mitais, tampa drąsesnis, pradėti žinoti ko nori klientai, tiesiogine prasme vadovaujiesi principu „lenk medį, kol jaunas“.

- Kokie prietarai ir mitai yra populiariausi?

- Pagrindinis jų - kad plikašakniai augalai kasami pavasarį ir kad jie prigija blogiau nei auginti vazonuose. 99 proc. augalų iškasami rudenį ir laikomi spec. saugyklose kontroliuojamoje temperatūroje. Mes turime pažangią saugyklą, kurioje galima nustatyti temperatūrą ir oro drėgmę. Net birželio pradžioje išėmus iš saugyklos ir pasodinus plikašaknį augalą, jis sėkmingai prigija. Žinoma, pirkėjams siunčiame augalus plikomis šaknimis balandį, kuomet dar nekaršta ir jie garantuotiai prigija. Jei per 2 mėn. neprasprogs, gražinti augalo nereikia, atsiunčiama foto ir mes grąžiname pinigus.

- Kitas mitas - kad geriau visus augalus sodinti rudenį, ir kuo anksčiau. Metų pabaigoje rekomenduojama sodinti tik šalčiui atsparius augalus. Žiemą jie nepaaušs, o iššalti gali. Venkite sodinti Rytų Lietuvoje rudenį pirmamečius trešnių, persikų, nektarinų, arbatinių rožių sodinukus. Verčiau sodinkite

► Eugenijus Popovas

antramečius augalus iš vazonų arba sodinkite pavasarį, kai augalai iš specialios saugyklos greičiausiai būdu atkeliauja pas jus į namus. Lietuvos pajūryje sodinti rudenį mažiau rizikinga, nes kai vasarį Varėnoje būna 30 C šalčio, Palangoje būna vos -12-15 C.

Ne paslaptis, kad medeliai rudeniinei prekybai kasami gerokai anksčiau nei į saugyklą pavasariui. Dažnai, nesulaukus lapkričio šalnų, lapai tiesiog nuplėšiami. Tokie „neuzmige“ lapuočiai išgarina drėgmę per žaidas ir prigija sunkiau nei lapai iškasti ir pavasarį pasodinti. Lietuvoje apskritai dėl žiemos nepastovumo rudenį derėtų vengti sodinti jautresnius augalus, 5-os ar aukštesnės atsparumo zonos.

- O kaip reiškia tos zonos?

- Tai iš JAV skolinata metodika, plačiai naudojama Lietuvos dendrologų. USDA (United States Department of Agriculture) Hardiness Zone - atsparumo šalčiui zona, kuri nustatoma agronomų konkrečiai augalo rūšiai ar veislei ir galioja visame pasaulyje. Ir nesvarbu, kur augalas padaugintas ir užaugintas, jo genuose jau užkoduotas tam tikras atsparumas.

- Turite omenyje, kad svarbu ar augalas užaugintas Olandijoje, ar Lietuvoje - jis turi vienodą atsparumą šalčiui?

- Jei augalas priklauso 2-4 šalčio atsparumo zonai - tikrai taip, visiškai jokio skirtumo. Ir mažas, ir didelis, pasodintas pavasarį, tikrai neiššals lietuvišką žiemą. O jei, pavyzdžiui, augalas priklauso 6-ai zonai, anksčiau ar vėliau jis turbūt žus ar smarkiai nukentės. Tik labai patyrę sodininkai sugeba išsaugoti tokį lepūną augalą.

- Kokios grėsmės augalams kyla šiuo metų laiku, ankstyvą pavasarį?

- Kai dienos vis ilgėja, saulė pakyla vis aukščiau horizonto ir kaitina kasdien vis intensyviau, o lauke naktį gūdis viduržiemis - augalai susiduria su didelių temperatūrų svyravimu. Jau pastebėjote kaip šiemet rytais varvekliai varva nuo stogų, nors prieš tai naktį šaltukas spaudė žemiau 15 C. Kas iki tol nespėjo nubalinti medelių, jau gali nebevargti. Dauguma „Prunus“ genties kaulavaisių labai jautrūs tokiems svyravimams. Sodinant šiuos augalus, svarbiausia parinkti tinkamą vietą. Tai turi būti vieta, kurioje vasaros saulė šviečia visą dieną, o ankstyvą pavasarį medžių kamienų apatinė dalis atsiduria viurdienio saulės šešėlyje.

- O kaip vėliau apsaugoti augalus nuo pavasario šalnų?

- Pirmiausia, reikia atsižvelgti į sodinimo vietą. Septynis kartus pamatuok, vieną atpjauk. Jei augalas patenka į anksti bundančių augalų grupę, jį kategoriškai draudžiama sodinti rytų-pietryčių pusėje nuo namo. Jei šviesamėgis, reikėtų sodinti pietvakarių pusėje, arba keli metrai už namo gaudant pavasario šešėlį.

- Ką reikėtų sodinti pirmiausia, o kokie augalai gali palaukti?

- Būtina kuo anksčiau pasodinti augalus be šalnų (pvz., žilvičius, karklus, gluosnius), taip pat kitus gyvatvorėms skirtus augalus, kurie paprastai yra atokiau nuo laistymo žarnos aprėpties zonos ir bus palaistyti tik vienintelį kartą - jų pasodinimo metu. Kiti lapuočiai atviromis šaknimis sodinami visą mėnesį po pašalo išėjimo, iki pat pradės sprogti pumpurai. Jau turbūt vėlu sodinti, jei sodinukai išsprogo ir susiformavo lapai, ir pražydo žiedai, nebent pardavėjas jus pamoko ir garantuoja prigijimą.

Lapuočių, iškastų su šalnų gumulu, sodinimas yra tarpinis variantas. Tokių augalų kasimas vykper žaidas ir prigija sunkiau nei lapai iškasti ir pavasarį pasodinti. Lietuvoje apskritai dėl žiemos nepastovumo rudenį derėtų vengti sodinti jautresnius augalus, 5-os ar aukštesnės atsparumo zonos.

- Tai koks visgi geriausias augalų sodinimo laikas šį pavasarį?

- Būtų drąsu numatyti konkrečias datas, nes neįmanoma sužinoti, kada ateis pavasaris ir išeis pašalas. Pavyzdžiui, pajūrio klientams nustatome pristatymo datas tiek anksčiau nei rytų Lietuvos klientams. Žinoma, tik tiems, kurie už-

sako laiku - rudenį ar žiemą. Kas užsako balandžio pradžioje, tie lauki 2-3 savaites, kol ateis eilė. Neįmanoma trumpo sezono metu augalus išsiųsti visiems vienu metu.

- Jei gerai suprantu, dabar jau beveik per vėlu pas jus užsisakyti augalų?

- Šiandien tinklalapyje *vitaflora.lt* užsisakiusieji sodins laiku, bet kai tik pasimatys orų prognozėje pavasario pradžia, iškart susidarys kelių savaičių eilė. Tai svarbu augalams atvira šalnų sistema, dėl augalų vazonuose ar juolab braškių daigų taip skubėti nebūtina, turime savaitę ar dvi. Iš tiesų mūsų pirkėjai patys nusprendžia kokią asortimentą mums suformuos. Kai nuo liepos pabaigos pradedame skelbti pavasario kainoraščius, mūsų nuolatiniai klientai skuba rezervuoti retesnius augalus ir tas naujoves, kurios bus madinės po pašalo išėjimo, iki pat pradės sprogti pumpurai. Jau turbūt vėlu sodinti, jei sodinukai išsprogo ir susiformavo lapai, ir pražydo žiedai, nebent pardavėjas jus pamoko ir garantuoja prigijimą.

Lapuočių, iškastų su šalnų gumulu, sodinimas yra tarpinis variantas. Tokių augalų kasimas vykper žaidas ir prigija sunkiau nei lapai iškasti ir pavasarį pasodinti. Lietuvoje apskritai dėl žiemos nepastovumo rudenį derėtų vengti sodinti jautresnius augalus, 5-os ar aukštesnės atsparumo zonos.

- Ar spygliuočių augalų sodinimo laikas ir principai skiriasi nuo lapuočių?

- Lapuočiai augalai turi vegetacijos ir poilsio sezonus. Poilsio metu jie persodinimui nejautrūs, o vegetacijos metu - jautrūs. Lapuočiai augalai atviromis šaknimis sodinami tik augalų ramybės periodu, kuris prasideda po pirmos rimtos šalnos pradėjus kristi lapams ir tęsiasi iki

lapai ima sprogti iš pumpurų. Jei žiemą susiformuoja įšalės ar yra storai apsnigta - tuo metu nesodinama, nes tai nepatogu. Beje, svarbu atminti, kad sodininkų mugių laikas gali nesutapti su augalų ramybės periodu, nes mugių organizatoriai yra verslininkai, nuomojantys prekybos plotus, todėl jie neprivalo paisyti, kada reikia sodinti augalus.

Spygliuočių sodinimas skiriasi nuo lapus metančių lapuočių sodinimo. Tujos, puskiparisiai, kukmedžiai atviromis šaknimis gali būti persodinami balandį-birželį ir po rugsėjį-lapkritį, su sąlyga, kad žemė po pasodinimo neišdžiūs, bus reguliariai ir gausiai laistoma.

- Jūs daug pasakojate apie plikašaknius augalus, o kaip vazoniniai?

- Plikašakniai - pigesni, gerai prigijantys ir sumaniam sodininkui skirti augalai. Dėl savo lengvo svorio ir patogaus pakavimo, tai ir internetu dažniausiai išsigijami augalai. Taip pat patogūs ir praktiški jauni augalai vazonuose, jie jau ne daigai, bet dar ir ne suaugę, o dažni iš jų pražysta jau tą patį sezoną. Tuomet rezervuojame pas augintojus, pasiūlome juos ir naujiesiems pirkėjams. Žiemą mūsų elektroninė parduotuvė buvo išsiplėtusi iki 45 tūkst. augalų pavadinimų, dabar liko tik tie, kurie žiemoja mūsų medelyne, arba mūsų saugykloje, ir nauji, kurie yra pakeičiami iš augintojų. Iš viso turime daugiau nei 1900 pavadinimų, iš kurių per pusketvirtą šimto rožių, keli šimtai vaismedžių, daugiau nei šimtas įvairių vijokių. Taip pat dešimtys bijūnų, braškių, dekoratyvinių krūmų ir medžių, riešutmedžių, uogakrūmių ir įvairiausių augalų.

Daugiau informacijos: www.vitaflora.lt

Užs. 146

Redakcijos archyvo nuotr.

Atrast: pagamintos mintys

Į mūsų kiemą ar namus užsukusius svečius pirmiausia pasitinka kiemo puošybos ir interjero detalės, ne tik kuriančios jaukumą, bet ir daug papasakojančios apie šeimininkus. Veikiausiai todėl vis dažniau renkames pagal užsakymą gaminamus daiktus, ieškome išskirtinių bei patogų gyvenimą padedančių sukurti sprendimų. Įmonė „Atrast“ iš patvarių medžiagų - plieno, medžio, stiklo - pagal jūsų pageidavimus ir vizijas gali pagaminti tai, kas jūsų namus paverčia itin jaukais ir stilingais.

Eimantė JURŠENAITĖ

Jaukumas ne tik namuose, bet ir kieme

Turintys nuosavus namus ar sodą vis daugiau dėmesio skiria aplinkai, kad tai būtų graži erdvė, kurioje norisi leisti laisvalaikį. „Savo kiemuose žmonės kuria poilsio zonas, kurioms dažnai renkasi derančius lauko baldus ir židinius ar šašlykines bei malkų dėtuves. „Pastaruoju metu populiarėja šašlykinių su užrašu ar palinkėjimu, kurios neretai tampa originalia dovana bičiuliams, - pastebi įmonės „Atrast“ vadovė Živilė Juknevičienė. - Mėgstantys auginti gėles šiltnamų sezonui taip pat ieško gėlių laikiklių, atramų vijokliams ar lauko vazonų. Skirtingų dydžių, formų vazonai yra ilgaamžiai, pritaikyti tiek vienmečių, tiek daugiamečių augalų auginimui. Pavyzdžiui, vazonuose galima auginti ir medžius, o esant poreikiui galima vazoną perkelti į kitą kiemo vietą. Tokiu

UAB „Atrast“ nuotr.

atveju nereikia medžio persodinti“. Turintiems erdvesnį kiemą įmonė taip pat siūlo plieno tvirtumo pakeliamas lyses, kurios yra puikus urbanistinio daržo sprendimas. „Lysves rekomenduojame gaminti 1 m pločio, tuomet galima auginti tris eiles augalų. Lysvių ilgis ir aukštis - pagal kliento pageidavimą. Dažnai sklypo reljefas nėra lygus, tuomet dalis gaminio gali būti žemėje. Lysves atvežame visiškai suvirintas, toks gaminys yra tvirtas ir nepasiduoda įšalo poveikiui, kai juda žemės paviršiaus sluoksniai“, - sakė įmonės „Atrast“ vadovė.

Kuria visumą

Pasak Ž.Juknevičienės, vis daugiau žmonių puošia ir išorines namų sienas, renkasi išskirtinius vėliavos laikiklius, gatvių pavadinimo ir namo numerio užrašus, stilingas

vėjarodes, lauko šviestuvus. „Žmonės nori, kad visi lauko puošybos elementai derėtų tarpusavyje, taip sukuriamo skoninga visuma. „Atrast“ gaminiai originalūs, pagaminti užsakovo aplinkai ir nėra tiražuojami. Mes ieškome išskirtinumo, kuriame visumą, o pasirinktas dekoracijos motyvas gali kartotis ir namų viduje, ir kieme. Gamyboje naudojame patvarias, draugiškas aplinkai ir natūralias medžiagas - plieną, stiklą, akmenį, medį“, - pasakojo Ž.Juknevičienė.

UAB „ATRAST“

+3706 988 1374

info@atrast.lt

Daugiau informacijos: www.atrast.lt arba

<https://www.facebook.com/www.atrast.lt/>

Užs. 118

Medžioklės ir žvejybos trofėjų parodoje - ne tik trofėjai

Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugija iš anksto kviečia savo kalendoriuje raudonai pasižymėti birželio 16 ir 17 d. Būtent tada įvyks tradicinės medžioklės ir žvejybos trofėjų parodos atidarymai. Atkurtos Lietuvos šimtmečio proga šiemet paroda organizuojama net dviejose vietose - Ukmergės rajone esančiame Antano Smetonos Užugirio dvare ir Molėtų rajone įsikūrusiame Alantos dvare.

Agnė VAITASIŪTĖ-KEIZIKIENĖ

Paroda - visą vasarą

Medžioklės ir žūklės trofėjų paroda tradiciškai yra organizuojama kas trejus metus. „Paskutinioji vyko Žagarės dvare, visiems labai patiko, paroda turėjo didelį pasisekimą. Šiemet nutarėme išsiplėsti per dvi vietas“, - pasakojo Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos pirmininko pavaduotojas medžioklei Eugenijus Tijušas.

Parodoje bus eksponuojami trijų paskutinių medžioklės ir žvejybos sezonų trofėjai, kuriuos per tą laiką suvaikstys per vieną dieną. Tokiu būdu bus galima apžvelgti ne tik šias parodas, bet ir Mindūnuose esančius Ežerų žvejybos ir Antano Truskauskio medžioklės ir gamtos muziejus. Tai galėtų būti savotiškas kruizas per Aukštaitiją“, - pa-

bei bebūrų kaukolių, įspūdingų žuvų iškamšų. Taip pat - nuotraukų ir medžioklės bei žvejybos atributų. Visi jie puikuosis Alantos dvare. Čia pat vyks jų vertinimas, apdovanojimai ir kiti oficialūs renginiai. Tuo tarpu A.Smetonos dvare lankytojai galės pamatyti apskritai visų laikų geriausius lietuviškos medžioklės ir žvejybos eksponatus. „Užugirio dvare kompleksas, susideda iš dviejų pastatų - pagrindinio, kuriame buvo prezidento rezidencija, ir gretimo, kuriame 1935 metais, A.Smetonos iniciatyva, buvo įkurta mokykla. Dabar šios patalpos naudojamos įvairioms muziejinėms ekspozicijoms ir edukacinėms programoms. A.Smetonos dvare eksponuosime geriausius trofėjus, o buvusios mokyklos pastate Ukmergės medžiotojai ir žvejai demonstruos savo trofėjus“, - apie ekspozicijas pasakojo E.Tijušas.

Visas šias parodas bus galima lankyti visą vasarą - birželį, liepą ir rugpjūtį. „Bus galimybė susipažinti net ir specialų maršrutą savitajai vietai vienai dienai. Tokiu būdu bus galima apžvelgti ne tik šias parodas, bet ir Mindūnuose esančius Ežerų žvejybos ir Antano Truskauskio medžioklės ir gamtos muziejus. Tai galėtų būti savotiškas kruizas per Aukštaitiją“, - pa-

Atidarymo staigmenos

Parodų vainis - atidarymo renginiai. „Pagrindinį atidarymą planuojame organizuoti birželio 16 d. Alantos dvare. Ši diena sutaps su Molėtų dienomis, kurios pritraukia daug žmonių, todėl pirmoji šventės dalis iki pietų tradiciškai vyks Molėtuose, o po pietų persikels į Alantos dvarą, kur lauks labai įvairiapusiška medžioklinė ir žvejybinė programą“, - sakė E.Tijušas. Be tradicinių renginių, parodos atidarymo lankytojams žadama pademonstruoti ir dar nematytų reginių. „Tą dieną vyks atviras Lietuvos taurių elnių kvieslių čempionatas. Be to, planuojame parodyti tai, kas Lietuvoje yra nematyta ir nežinoma - kolegos iš Lenkijos ir Slovakijos pademonstruos parodomajį medžioklinį šou su plėšriaisiais paukščiais. Tai senoviškas ir egzotiškas medžioklės būdas, kadaise Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvęs labai populiarus. Dabar mūsųose primirštas, o Europoje išgyvena didžiulį renesansą. Žinoma, bus muzikinė dalis - medžioklinių ragų orkestrai tiek lietuviški, tiek iš užsienio ir ne tik jie! Kadangi parkas prie Alantos dvare

Remondas Ginkaus nuotr.

yra labai gražus ir tinkamas panašioms renginiams, numatome viso-kių atrakcijų, siurprizų - šaudymas iš lankų, vaikams planuojame organizuoti žvejybą tvenkiniuose. Nuo pat isties smagi diena“, - renginius vurdijo draugijos pirmininko pavaduotojas.

Tuo tarpu birželio 17 d. Ukmergėje, minint Antanines, A.Smetonos dvare vyks antros ekspozicijos dalies atidarymas, kuriame taip

Bendradarbiauja su dizaineriais ir architektais

Būsto interjerui daugelis taip pat ieško nematytų ir nestandartinių, jų poreikius atitinkančių sprendimų. „Vis daugiau žmonių išrenginėdami namus renkasi pagal individualius užsakymus gaminamus baldus. Ypač tie, kurie gyvena nestandartinio išplanavimo būstuose, kuriasi mansardose ar loftuose. Taip galima suderinti ir gražų dizainą, ir funkcionalumą. Be to, iš patvarių medžiagų ir pagal užsakymą pagaminti baldai nepasens ir neišeina iš mados. Pavyzdžiui, iš plieno konstrukcijos ir stiklo pagamintas valgomasis stalas, baras ar spintelė turi ir tam tikrą išliekamąją vertę“, - sakė Ž.Juknevičienė. Įmonė „Atrast“ ne tik gali pagaminti stilingus bei ilgaamžius baldus, bet ir laiptus, turėklus ir kitus interjero elementus, asortimente - pakabos, kamizai, šviestuvai, metaliniai židiniai ir kita. „Todėl dažnai bendradarbiaujame su interjero dizaineriais ir architektais, kuriems padedame įgyvendinti net ir pačias netikėčiausias idėjas. Gaminame įvairias konstrukcijas, pertvaras, sijas, lankstome ir viriname plieną, iš metalo plokštės galime išpjauti turėklą, pagal kūrėjo ar paties šeimininko nupieštą ornamentą. Neįgyvendinamų iššūkių mums nėra“, - džiaugėsi Ž.Juknevičienė.

Užs. 109

JØTUL: jaukaus būsto idėja

Nors specialistai pataria, kad šiluma namuose būtina pasirūpinti iš anksto, krosnelių ir židinių pirkimas suaktyvėja tik atslūkinus drėgmei ir šalčiui. Kaip išsirinkti ugniakurą, kad vėliau netektų šalti, ar atvirkščiai - kartu su krosnele įsigyti ir vantų komplektą?

Naujos kartos židiniai dera ir moderniaame interjere

Svarbiausia atsakyti į klausimą: kam jums reikalingas židinys, ko jūs tikėtės? „Židinius skirstome į dvi pagrindines kategorijas: šildymui ir namų jaukumui ar tik grožiui. Pastaruoju atveju svarbu, ar jums rūpi tik rėmo dizainas, ar norite grožėtis ir liepsnos magija. Jei gu svarbūs abu kriterijai, patartina rinktis naujos kartos židinius su moderniomis technologijomis ir švaraus degimo sistema. Šiuos židinius lengva prižiūrėti ir gražiai liepsnai įkurti pakanka vos kelių pliauskų“, - sako Vytautas Misiūnas, 160 metų Norvegijoje ketaus židinius ir krosneles gaminančios bendrovės „Jøtul“ atstovas Baltijos šalyse.

Norvegijoje gaminami židiniai „Jøtul“ taupo šilumą ir tausoja aplinką. Jūs užkūrus ir pasiekus pageidaujamą temperatūrą, kitą kartą malkų reikia įdėti tik po 6 valandų, o pritaikius papildomas akumuliacines sistemas - po 12 valandų. „Jøtul“ antrinio degimo technologija pripažinta pasaulyje švariausia ir aplinkai draugiškiausia. Be to, ugniakurams su antrinio degimo sistema reikia mažiau malkų, o dūmtraukis teršiamas mažiau.

Įvertinti aplinką

Ieškantieji židinio, kuris taps vieninteliu šilumos šaltiniu ar prisidės prie kitų būsto šildymo sistemų, turėtų įvertinti, kokio dydžio patalpoje stovės židinys.

Kai ugniakuras yra seno tipo ar šildomai patalpai per didelis, siekiama maksimaliai sumažinti kaitrą ir uždarama oro padavimo sklendė.

► Židinys „Jøtul“ F373 Advance

Taip jame ima trūkti oro, židinio vidus ir stiklas apsineša suodžiais. Patalpoje vis tiek būna per karšta, todėl tenka atidaryti langus - taip šiluma iškeliauja į lauką. Naujos kartos „Jøtul“ ugniakurai net ir turėdami daug galios gali veikti ir 3, ir 10 kilovatų galia iki 80 proc. uždarius oro patekimo sklendę. Naujos technologijos lemia, kad židinys nerūksta ir stiklas bei ugniakuro vidus išlieka švarūs.

Jeigu židinys bus per mažas, jį reikės kurti dažniau, sunaudosite daugiau malkų, o ugniakuras ir atskiri jo elementai greičiau nusidėvės. Paprastai skaičiuojama, kad vienam kvadratiniam metrui apšildyti reikia skirti 60-70 vatų galios.

„Šiuolaikiniai pastatai pasižymi puikia šilumos izoliacija ir dažnai jų energijos efektyvumas prilygsta pasyviųjų namų rodikliams. To-

kiam būstui šildyti nereikia didelės galios ugniakuro. Naujos kartos įrenginiai turi galimybę tenkinti vartotojų šilumos poreikius net ir tada, kai jų galia yra 3 ar 5 kilovatai“, - sako V.Misiūnas.

Dar vienas svarbus pasirinkimo aspektas - ar židiniui numatytoje vietoje yra dūmtraukis, koks yra kamino aukštis ir jo skersinis pjūvis. Prieš įsigyjant židinį svarbu įvertinti, koku atstumu nuo sienos planuojate jį įrengti. Nuo to priklausys, kokio tipo ugniakurą rinktis, ar reikės ugniasienės. Taip pat nepamirškite, kad degimo sistemai reikia oro, todėl „Jøtul“ rekomenduoja orą į židinį tiekti tiesiai iš lauko.

Ketus ar plienas?

Ketaus židiniai ir krosnelės, palyginti su plieno gaminiais, pranašesni ilgalaikiškumu ir gebėjimu akumuliuoti šilumą. Be to, šildytis prie ketaus krosnelės yra jaukiau, nes spinduliuojama maloni šiluma, o plieno ugniakurai yra kaitresni.

Ar sėkmingai išsirinksite krosnelę bei židinį, labai priklauso ir nuo pardavėjo, į kurį kreipsitės. Pasitikėti patartina specialistais, kurie įdėmiai išklauso, įvertina aplinką, poreikius ir tik tada rekomenduoja įrenginį. Taip pat svarbu, ar pardavėjas jums pasirūpina nuo A iki Z: padeda išsirinkti, įrengti, o vėliau ir tinkamai eksploatuoti gaminį bei suteikia jam garantiją. Tuomet iškilus klausimams nebūsime siunčiamas nuo vieno meistrų durų prie kitų. Ne paslaptis, kad yra prekeivių, kuriems svarbiausia tik įvykdyti sandorį, o po pirkimo - nors ir tvanas.

Ką patikrinti prieš kuriant ugniakurą?

Prieš eksploatuojant židinį ar krosnelę būtina išsiaiškinti, kaip jie veikia. „Nors važiuoti automobiliu labai patogiu, nesėdėte prie vairo, jei neturite vairuotojo pažymėjimo. Taip pat ir su židinio ar krosnelės eksploatacija - tai komfortą suteikiantis įrenginys, bet jo naudojimo kokybė ir komfortas pri-

► Židinys „Jøtul“ I 620 FL

klauso nuo aptarnavimo ir priežiūros“, - sako V.Misiūnas.

Židinio ar krosnelės techninę apžiūrą reikėtų atlikti kasmet, rečiau naudojamų ugniakurų - bent kartą per dvejus metus. Būtina įvertinti dūmtraukio ir kamino būklę, patikrinti, ar nenusidėvėjo:

- Skiriamoji, apatinė bei vidinės plokštės.
- Grotelės.
- Sandarinimo juostos.

Patikėti profesionalams

„Jøtul“ prekės ženklas Lietuvoje yra populiarus, šio gamintojo atstovai - patyrę profesionalai. Todėl V.Misiūnas sulaukia ir konkurentų gaminius įsirengusių pirkėjų prašymų išspręsti problemas: „Dažniausiai kreipiamasi dėl to, kad ugniakurai būna netaisyklingai sumontuoti arba prijungti prie mažo diametro dūmtraukio. Taip pat dažnai ieškoma atsarginių dalių, nes kito gamintojo krosnelę parduoti įmonė neteikia priežiūros paslaugų. Todėl prieš įsigyjant krosnelę rekomenduojame pasidomėti gamintojo kilmės šalimi, įsitikinti, ar pardavėjas sugebės pateikti atsar-

ginių detalių, išspręsti problemas ir vykdyti garantinius išpareigojimus. Didžioji dalis problemų kyla, nes pirkėjas kreipiasi pas mažai patirties turintį pardavėją ar samdo meistrą, kuris tik atlieka darbą, bet neprisiima jokios atsakomybės“.

„Jøtul“ malkinėms krosnelėms suteikiama ilgiausia garantija rinkoje - 25 m. „Jøtul“ yra vienas seniausių ugniakurų gamintojų pasaulyje ir vienintelis Norvegijoje gamina ketaus krosneles bei židinius. Todėl, jeigu jums sako, kad kito pavadinimo ugniakuras taip pat yra gaminamas Norvegijoje, paprašykite tai įrodančių sertifikatų ir gaminio kilmės dokumentų.

Daugiau informacijos ir patarimai, kaip išsirinkti ugniakurą:

UAB „Tolvita“,
Linkmenų g.4, Vilnius,
Vytautas Misiūnas
+37061610473
www.tolvita.lt

► Krosnelė „Jøtul“ F3 TD BP